

Dokumentace datové sady (DS)

(Aktualizováno ke dni 23. 5. 2023)

Název DS:

Pohyb obyvatel

Popis datové sady:

Datová sada obsahuje statistické údaje od roku 2000 o přirozeném i mechanickém pohybu obyvatel, tedy o počtu živě narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných za obce, správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP – od roku 2003), okresy, kraje, regiony soudržnosti i republiku. Doplněny jsou údaje o přirozeném přírůstku obyvatel, přírůstku stěhováním, celkovém přírůstku, sňatcích, rozvodech, potratech a také o středním stavu obyvatel.

Metodické poznámky

Od 1. května 2004 se veškeré údaje týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Do roku 2000 se do obyvatelstva ČR zahrnovali pouze obyvatelé s trvalým bydlištěm v České republice (bez ohledu na jejich státní občanství), od roku 2001 v návaznosti na Sčítání lidu, domů a bytů 2001 nově i cizinci s vízy k pobytu nad 90 dnů a cizinci s azylem. Údaje zohledňují i události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, ke kterým došlo v cizině, a byly zaregistrovány v ČR v termínu, který umožňuje jejich zařazení do statistiky.

Veškeré územní členění odpovídá stavu platnému k 1. 1. daného roku.

Živě narození jsou územně tříděni podle registrovaného bydliště matky v době porodu (v případě matky bez registrovaného pobytu na území ČR podle bydliště otce), potraty podle bydliště ženy. Zemřelí jsou územně zemřelí tříděni podle registrovaného bydliště v době úmrtí. Sňatky jsou územně tříděny podle registrovaného bydliště ženicha v době sňatku, rozvody podle posledního společného bydliště manželů.

Stěhováním se rozumí změna trvalého bydliště osoby či dlouhodobého pobytu cizince za hranice určité územní jednotky. Data o stěhování jsou přebírána z administrativních zdrojů Ministerstva vnitra ČR.

Přirozený přírůstek je rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých.

Přírůstek stěhováním (migrační saldo) je rozdíl počtu přistěhovaných a vystěhovaných osob v daném území.

Celkový přírůstek je součet přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním.

Za střední stav obyvatelstva v kalendářním roce je považován počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. sledovaného roku.

Pro porovnání pohybu za různá území lze z uvedených absolutních počtů demografických událostí a středního stavu obyvatel spočítat srovnatelné relativní údaje o pohybu (zpravidla v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu).

Území krajů a obcí pokrývá území celé republiky beze zbytku.

Území okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností pokrývají území republiky bez Hlavního města Prahy.

Údaje o přirozeném pohybu lze agregovat do vyšších celků.

Údaje o stěhování (počet přistěhovaných, vystěhovaných) nelze agregovat do vyšších celků, týkají se vždy stěhování přes hranice uvedeného územního celku.

Struktura dat:

Datovou sadu představují CSV soubory za jednotlivé kalendářní roky, jednotlivé položky (tvořící sloupce) jsou zprava i zleva ohraničeny znakem ", oddělovačem položek je čárka.

Každý statistický údaj tvoří jeden řádek souboru, zjištěná hodnota je ve sloupci *hodnota*.

Statistický údaj je definován z hlediska věcného (statistická proměnná=ukazatel), časového (referenční období) a územního (území).

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
idhod	unikátní identifikátor údaje Veřejné databáze ČSÚ	využije se v případě dotazu ke konkrétnímu údaji
hodnota	zjištěná hodnota	v numerickém formátu v případě, že se jedná o důvěrný údaj, je sloupec prázdný
vuk	kód výstupního ukazatele	výstupní ukazatel vyjadřuje základní věcné vymezení statistického údaje (statistickou proměnnou), a dále některá upřesnění (např. vitalitu narozených), zahrnuje rovněž měřicí jednotku (osoba)
vuk_txt	název výstupního ukazatele	
stapro_kod	kód statistické proměnné ze systému SMS UKAZ	v této datové sadě součást VUK, zveřejněno kvůli možnosti zjistit další informace o statistické proměnné odkazem viz referenční údaje (definice apod.)
vuzemi_cis	kód číselníku pro referenční území	číselník odpovídá typologii území, obce mají kód 43, správní obvody ORP 65, okresy 101, kraje 100 a republika 97
vuzemi_kod	kód položky číselníku pro referenční území	kód území (obce) v příslušném číselníku
rok	rok (součást referenčního období)	ve formátu RRRR
casref_od	referenční období – počátek intervalu	ve formátu RRRR-MM-DD
casref_do	referenční období – konec intervalu	ve formátu RRRR-MM-DD
vuzemi_txt	text položky číselníku pro referenční území	název území (obce)

Použité číselníky a referenční údaje:

Pro identifikaci (definování) každého statistického údaje se využívá Statistický metainformační systém ČSÚ (SMS), a to subsystem SMS-UKAZ (statistické proměnné) a SMS-KLAS (statistické číselníky a klasifikace). Prozatím mimo SMS je pouze seznam výstupních ukazatelů (VUK).

V datové sadě jsou použity:

Seznam výstupních ukazatelů (VUK)

KÓD	TEXT
DEM0001	Migrační saldo
DEM0004	Střední stav obyvatel
DEM0007	Živě narození
DEM0008	Zemřelí
DEM0009	Přistěhovalí
DEM0010	Vystěhovalí
DEM0011	Přirozený přírůstek
DEM0012	Celkový přírůstek
DEM0013	Sňatky
DEM0014	Rozvody
DEM0015	Potraty
DEM0026A	Počet obyvatel k 1.1.
DEM0026B	Počet obyvatel k 31.12.

Seznam statistických proměnných - <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticke-promenne-ukazatele>

V této datové sadě součást VUK, zveřejněno kvůli možnosti zjistit další informace o statistické proměnné (definice apod.)

Číselník obcí – kód číselníku ČSÚ 43

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=43&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=43&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník správních obvodů obcí s rozšířenou působností – kód číselníku ČSÚ 65

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník okresů – kód číselníku ČSÚ 101

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník krajů – kód číselníku ČSÚ 100

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník regionů soudržnosti – kód číselníku ČSÚ 99

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=99&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=99&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do správního obvodu ORP (vazba mezi číselníky 43 a 65)

CSV:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=1&cisvaz=43_1182&cisjaz=203&format=2

XML:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=1&cisvaz=43_1182&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do okresů (vazba mezi číselníky 43 a 101)

CSV:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=1&cisvaz=43_333&cisjaz=203&format=2

XML:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=1&cisvaz=43_333&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do kraje (vazba mezi číselníky 43 a 100)

CSV:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=1&cisvaz=43_1250&cisjaz=203&format=2

XML:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=1&cisvaz=43_1250&cisjaz=203&format=0

Časové vymezení

Datová sada obsahuje údaje za kalendářní rok, tedy jako interval 1.1.RRRR – 31.12.RRRR.